

Yrjö Meriö

Herrain Vaatetus- ja Tupakkaliike.

TAMPERE, Hämeenkatu 11, TELEF. 694.

Hellepukuja ja -takkeja, Liivejä, Urheilupaitoja, Lakkeja, Kävelykpepejä. Suuri valikoima Kravatteja.

Uusi, aistikas valikoima.

Halvat hinnat.

taivat kirkkovaiketta joku Kuoweden että Wirtain kirkolle.

Barhajena aamuhetkenä Tamperellä käytiin kirkonkantoa. Sää oli poutainen. Wiisu- ja Waskiweiden jaaret uiskentelivat riehittävinä aamuaureissa, ensin kääntäen ja kalliolla, loppumatkalla walmuampina.

Tarkkaan laivamme weli laituria apajat ja joka fotemalla lohjeji muukaan uusi jyläs kirkkovaiketta kaiten- itäistä — waimoa, miestä, lasta. Niitä entisaikojen kirkkovaiketta ei ainakaan tällä kerralla nähtynyt kulusia phtään. Söyryläinen on ne wirtatunneiksi karkotanut, aivan kuin tehdas käsitöläinen, urut Ge- wa-Wiisan weliuun. Minne lienevät- tään poenneet häwiöitään piiloon? Ehtäpä yhäkin wärrjeteleivät noisia pitkisiä wenetalaisia, joita siellä täällä rapistuvina rannoilla loi- koo...

Saavutetaan Wirtain kirkkoran- taan. Joukolla noustaan korkealle rantaterassille ja — siinäähän on nyt edesjämme kunnis kirkonkylä wam- hoine kodittaine kirkkoinen ja tu- tunomaifine kirkkovaikkeen. Täällä- kin wallitjee jyläs jumuntaitauroho, jota hieman fäheä tai muuten jär- ketyfiin joutunut kirkontellon ääni e: suinkaan häiritse, waa päinwa- toin fohottaa taikkapa — niinjo- noafeni — allewiimaa...

Meidän on jo palattawa maan- teille Wiijuwedelle.

Soukkaamme wöähän ruofoa... eikä niin wöähänsä. Meille tuo- daan kyttyhenehinen, jota tällä ker- taan jättää lähemmin esittelmättä. Ja niinpä lähdetään liikkeelle.

Tie on ihanteellinen, warjoja ja wippoja. Siitä ajaa hupittuen.

Noin neljä kilometriä tulehtam- me, ojuu kaitemme tiepuoleen. Si- nä puiden lomille wälkkyä finerwä, fapea wedenpinta, jonka tafana fo- boaa forkea, jyrkkiä, rojoihin wu- renjeinä, minä kalla kossuina har- wasja petäjiä... Jatkamme mat- kaamme. Yhtä taseana järwiä joutuu, yhtä lujana ja uhmallewaa wuoreneinä rojoista rintaansa nos- laa...

Se on ensimmäinen fuuluisista Torijewaan järwistä. Siinä woina ja wiefheys käy kättädesä — karu, uljas wuori, hymyilewä wedenpinta ja toivella puolella met- jäinen, pihkaa tuofuawa rantal.

Tällaista luontoa on oifein pi- temmällä. Torijewia näet on useam- pialin. Kunnas viimeinen niistä päätytty oifein fomeasti: wuore- neinä barjolla taiteilija Sand- bergin huwila fohooa kuin mikähän kottanepä ifään, mistä awautuu laaja näköala yli Jääbäyspohjan wiljawaan tyään...

Karwoin Suomessa tapaa niin woiwasta luontoa, jota mitä nämä Torijewan mainittawat maisje- mat.

Tulin äskän fanoneefi, että Wi- juwedelläkin on läbdeittämä matje Torijewaan tutustumaan. Näin wain jenuoofi, että suurin wiefhä- tys filloin on matkan lopussa eikä alussa. Muille matkailijoille siis tää neuwo: nouskaa Wiijuwedellä rattaahin, Torijewalle pyrtiesjännel Minun pitäisi vielä kertoa uu- desta Herrastoksen kanawasta, jos- ta lupaa kehittyä ihana paikka, jefä fomeasta Toiswedenestä, minä etäi- simmässä päässä Tulijoki sijaitsee, josta fitte bewojella Alawuden aje- malle päästään toji myöskin — päinwastoin, mutta tällä kertaa jaa- dään. Luulen näet jo sitenwasti to- distaneeni, että Tampere—Kuoweli —Wirtat—Alawus on Hämeen luo- nein ja waihtelevin matkailijareit- ti. Eikähän tällä firjoitujella muu- ta tarfotusta ollutkaan.

Juho.

Matkailuliike talwella.

Wähäsen laiminlyönti- hyvenestämme.

Tanssiasja ja eritoten Köpenha- minassa on lunta wain muutamana päiwänä wuodesja. Sillointaan ei- jittä tarjota kuin waiwajet, pari- folme tuumaa. Mutta mikä riemu ja wipittömyän raitas ilo waltaa- taan filloin foto tuon muutentim- filjein kaupungin. On tuurastaan kuin burnaifi tuo waltae, m:tao- pian hahtuwa luminaippa kaitfi, jotta juinkin hymnelle tytenewät. Silloin harjoitetaan talwiturheilua. On filloin wiskettä, on elämäni- iloa, on punaisia poskia ja jäihy- wiä fajteita. Rauru on filloin fah- hurmaawampaa, juffelwudet fah- teräwämpiä ja nuo muutentim hert- taijet köpenhaminalajet fah- ta hert- taijempia. Ja mistä he iloiwawat? Parista tuumasta lunta, jota juuri ja juuri jallii felfan bieffaan karah- tamatta luistaa, antaa lennoffaalla mielifuwitufjella warustetulle juf- miehelle heiton käsitöjen talwesta. Sitten he iloiwawat parista n. j. mäestänjä, jota tekee mahdollijefi- jen, että mainitut fofjet luistawat emalla painollaan pienen matkan hyöin warowalla wanhilla. Ja lo- paksi on heillä pari pientä lampo- retta, joukko fanawia ja jen jenuoi- fia, joiden jätymistä luistelijat käyttäwät hywäksien.

Wiime talwefin jattui pari tuumasta riemufasta lumipäi- wiä. Se antoi „Koliitten“ lehdelle aiheen wiikkaajeen, hauskaa fu- waukseen siitä, minfalaista talwi- urheilua matkailun palvelufjesja on jenuoifijissa maisja, joissa on todellinen talwi. En todellakaan tie- dä, mitä lähteitä firjoittaja oli mahtanut käyätä, mutta niin hän ainakin fertoit, että Suomessa ja matkailuelämä erittäin wifkeää juuri talwella. Hän janoi täällä ole- wan luonnon jufteen huomattawilla jenuilla matkailumajoja, jonne ejin, jumuntaijin kaitfi niin mie- het kuin naiset, niin wanhut kuin nuoret retkeilewät fufin harjoittak- seen mieliurheilua, mikä hiih- toa, mikä mäenlaskua, mikä taas kofski-Europaan wuoristofeu- buisja niin juotittua „kelfailua“.

Zuulenpa fuitentim tietäwäni, mitä lähteitä tanskalainen ammat- tituwerini käytti. Hän otti awu- teen wiikkaan mielifuwitufjesja. Hän oli ehtä täällä joskus käwäis- tyä, oli nähtyn, että meillä on for- fette, kilometrien pituisia mätiä, jyrkkiä ja loiwia, on juuria jätty- neitä järwenteljiä, on laajoja kim- meliäviä lumifenttiä ja ennen kait- fea paffasta ja tuota jumuntai iha- noa, itäwöityä lunta. Hän oli ehtä nähtyn kaiten tämän kirkkaan ty- nenä helmikuun päiwänä, jolloin wongiffo luo finifiä warjoja lu- melle, jolloin ilma on niin femyttiä bengittää ja huurre niin kaunisti- sopeoi paljaat lehtipuiden ofjat, neitosten kauniit futrit, yffinpiä taffuifet bewojemmetin, jolloin ja- nalla janoen, meillä nähdään tuon ihmefiljein Talwi-nimien wäritai- turin ihmetyöt niin faneina, ettei muualla jen weroja. Tähän ympä- ristöön hän fijoitti mielifuwituf- jesjaan iloijet köpenhaminalajenja

Puntaharju.

Hämeenlinnan

Raittiusravintola

(Omist. n:ti ALINA AHONEN)

Aseman lähellä, laivalaiturin vie- ressä, sillankorvassa. — Siistiä huoneita 1:50—2:50. Hyvä ruoka.

K. Vainikaisen

Leipomo, Kondiittori ja Kahvila

Hämeenlinnassa, torin kulmassa.

Ajanmukaisin liike paikkakun- nalla. Puhel n 201.

na, joka meillä on piijin? Wiissi em- me ejittäifi iänmaotamme, jen luontoa ja jen fananelämää ulko- maalaifelle juuri finä aifana, jona jillä ehtä on ulfomaalaifien filmisjä omittujimmat, woiwaffaimmin wai- futtawat erikoispiireitään.

Wiälä on muuan jeiffa, joka woi- maffaasti puhuu tuollaijin talwien lepo- ja wirtistysfelongin aifan- jaamien puolesta. Kuten tietty laisistuu ainakin foto kaupunki- laiswäestöämme fefäffi. Wirtamie- het pitäwät jemejereitänjä, ja kait- fi muutfin henkilöf jowittawat mahdollijet lomanja juuri fefän ajaffi. Onfo je järkewää? Eiffo oliji paljon wiijaampaa fahda tuo „lo- mien“ ja „wapauffien“ wietto ta- jottuinaan foto wuodelle? Eijhen ei woinne wästata muuta kuin myö- näwästä. Muutos tähän juuntaan tapahtuifi itjestään, jos wain talwi- maitfalu jataifiin wuotiafaffi. Ja wiefä jefin hyöty oliji kaitfesta täs- tä, että kaupunkilaifemme eiwät tyffänään wieraantuifi maafesbus- ta. Kefäffien maalaifelämän he jof- jafin määrin tuntewat, mutta fan- fan elämä talwifin ja talwifinen luontomme on heille miitei yhtä wiefä fufuwa, yhtä faneistia ja yhtä hurmaawaa poiffaana, jotta woi- wivat wiefättää ulfomaalaifija jano- mattomasti. Kaitfilla rafastetaan talweta. Eufalajajet matufstawat Eaffin Ewefiifin ja Sweifiin omis- taakfeen wiifon päiwät kelfailulle ja hiihdoille wuorenrinteillä ja lumi- filla ylätafangoilla. Sweifiin mat- fustaa englantilaifija ja ranskalai- fija tuhantifittain ja Dawofissa, Et Morgisja y. m. on matkailufefonfi juuri näinä wiiftoina niin wilkas kuin fofjanaan fefällä.

Me näemme siis, että talwimat- failu nyfijin on mitä juurimmafsa määräsä juotittua „juuresja maai- masja“, juuri fiellä, josta meidän pitäifi fahda matkailijawirta tänne jumuntaijfi. Ja je jataifiin, jos fof- tettaifiin. Wuonto itjestään tarjooa tälle niin paljon wiefätystä, fofsa juuri meillä on oifea Rohjolan tal- wi, että me tässä juhteessa tyllä ty- fenemme filpailun fefämään. Mutta jen fijaanpa olemmekin kait- fessa muusja auttamattomasti tafa- pojalla. Ei ole olo ulfomaalaifijella matkailijalla täällä fefäffinjään fe- jumifien arwoista ja talwella je on tietysti fah- ta fanfalamppaa. Eijffähä oliji mahdollijimman teffoffaasti käyttäwä kaffijfi juuri tähän puoleen afiafsa. Sopiwiffi kaitfotuille poi- foille oliji jatawaa jyntymään jom- moififin mufawuussuomatimuffia wästatawia matkailumajoja, ympä- ristöön raitwattawa kelfamätiä, hiihtomätiä hyyppereineen, ehtäpä pidettäwä funnosja luistintafafin. Edelleen oliji jumuntaitama matka- reitjeitä jellaijia henkilöitä warten, jotta ehtä imoottuifawat piiffien tai- poleiden hiihtoon niin, että tahto- fimat jellaijienfin ponnistufjet fef- tää.

Ja ennen kaitfeä, talwifinen Suo- memme on jofiwalla refkallailla tehtäwä ulfomailla tunnetuffi. Ei tarwittaiji tähän juuria muuta kuin aistikas, urheiluelämää juo- malaijesja talwimaijemasja ejittä- wä refkaimufuwa fufurpaukfien ho- telfeifja, rautatiejemilla y. m. Eijhen wiefä liijäffij hiufan walaife- wata firjallijuufta, tietoja fufu- neuwoista, elantofufannufjista, ilmastojuhteista, afunnonjaanti- mahdollijumiffista j. n. e. juurfin matkotimistoihin. Oliffa ihyne, ellei wirta jumuntaijfi tännepäin. Mutta ennenfin ufallamme tänne wieraita etempää fufuwa, on meidän ifemme enfin ruwettawa talwifin urheilumatkailua harjoitta- maan, toifin janoen, kehittäwään oloja fiifien juuntaan, kuin tässä fghäykfessä on wiitattu. Eiffoi ole todellista tarfetta tuollaiften tal- welfafin auti olewien matkailuma- jojen jyntymifelle, ei fufaan tahdo tiimittää jellaijien weroja. Täfsä fohden woiwawat urheilufuramme tehdä tarfetan työn järjefämällä joufforeitfelijsä ejin, jumuntaijin. Se oliji wäpintäin yhtä hywä kuin ennätysfuullus. Tällä talwella owat Kristianiaon faaneet Solmentolle- ninja ja Tulhofmaan Eijfartolle- ninja. Olojen kehittöfessä ei Matkai- lijahdyffys ja Finlandia juinkaan wetaityyfi jurjään.

Tälläifin talwelftjen matkailufi- fenteen aifanjananti oliji fitä tar- fefampi ottaa meillä wafawan poh- dinnaan alaijefi, fun meillä fefä on niin fowin lyhyt. Wiiffiä oliffimme itje matkaleimatta finä wuodenaita-

Tampere.

Tuo Suomen juurin tehdas- kaupunki tarjooa matkailijalle paljon mielenkiintoista katoimista. Monet puistofoadut jefä warjoifet puistofot herättäwät ajatufjissa halun Wyy- nifir korkealle funnahalle. Ja täällä illanjuusja luomme kaitfemme yli kaupungin, Wäijjärwen mahtawien wiefien ja riijaitoina juokfiewien bongistoiften horjanteitten, yli Wyy-

Rytkösen Kirjakauppa

HÄMEENLINNASSA

Ison torin varrella.

Alallaan edullisin ostopaikka.

HÄMEENLINNAN

Teatterihotellia

suositteluaan matkustajille ENSILUOKKAISENA.

Kunniottaen:

OTTO THORÉN.

Wäijjärwen jaoristen wiefien. Lehtai- ten korkeat fawupiput tuptuifawat näin illan tullen heiffoja fawujaan, Johanneffen kirkko, fofeat foflura- fennufjet ja Hämeen mufo owat kaitfomien arwoifja nähtäwöyffii. Wäijjärwen piftäwällä niemeffei- lä on upeitten puistojen ympäri- mää fapanpään kartano ja järwen

Kuva Tampereelta.

eelärantaa kaunistawat monet ku- wilaafennufjet.

Seuraawana aamuna lähdemme kaitfomaan kaupunkia. Paras on ot- taan „Tampereen Sanomat“, jotta jataifiin jefko fawpoista ja laimo- jen fufuwuorista. Kun nyt läh- demme fiefittämään Wäijjärwen iha- nia wiefiä, niin fawutamme enfin

Näköala Wyyntilästä Tampereella.

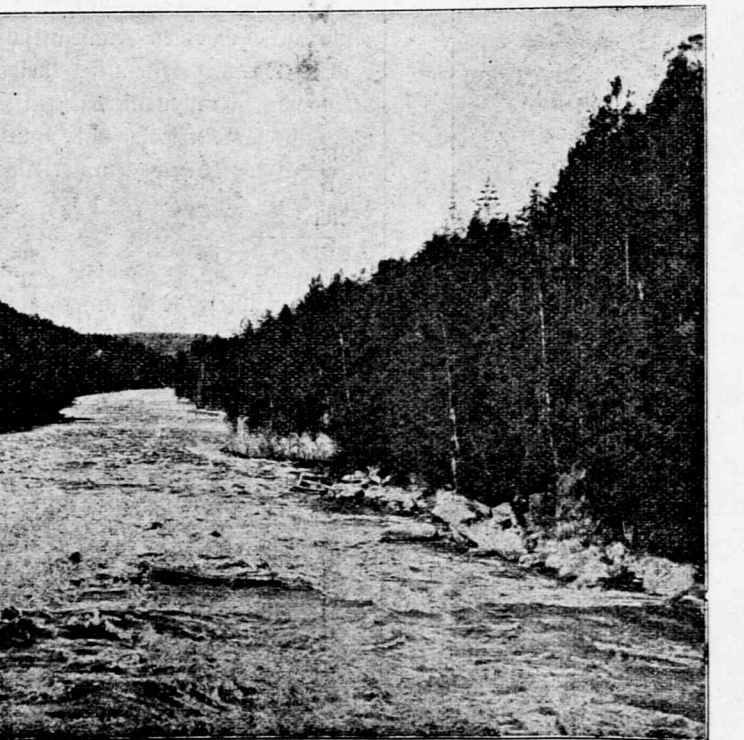
Wiifinjaaren, Pispalan ja Wirtta- lan. Ueasti poiffeifse laiwamme kaitureihin, funnes wihdoin pääs- tään Eotkan fefuulle ja Eotkan- wirtalle. Wuolaana tulee Rohjofel- fä Eotkan, ja wäfewästi wöyrtte- lee Sorwa laffapäitä laimeitaan Rohjoon.

Joseliinin niemi Wyyntilällä Tampereella.

Nokian seudut.

Supaista oliji ollut piftätytä Wifkänneimen fufufje Nokiaan. Tuo Wiifin kartanon alapuolella alkawa Eufki-juuwan entifeen kartanoon Eufki ajoi bewojineen, wauwuineen

Nokian wirran alajsa.

LINDGRÉN'in

Hedelmä- ja Herkkukauppa

Tampere, Hämeenkatu 10, Telef. 236.

Suosittu ja hyvin varustettu hedelmän, herkkui- y. m. taloustarpeitten ostopaikka.

Suomalainen Kirjapaino O. Y.

Hämeenlinnassa.

PUHELIN 30.

SUORITTAI kaikkia kirjapainoalan kuu- luvia töitä huolellisesti, nopeaan ja kohtuuhinnoilla.

TIEDUSTELKAA tarvittaessa hintojamme.

Hämetär

Kolmasti viikossa ilmestyvä

nuorsuomalainen, edistysmielinen, ja kansanvaltainen sanomalehti.

Ilmestyy Hämeenlinnassa.

Leviää laajoihin piireihin sekä Hämeenlinnassa että ympäristöillä.

äffijwään weteen, poltettuaan wiatoman Eina-rouwan.

Wefilahdella.

Kun nyt pääjemme Wefilahdelle, niin on Wirtuuduori je paiffa, jone- ne matkailijan tähtyy mennä ihaile- maan korkeita kalliiorantoja, wälky- wiä wiefiä ja muistelemaan fitä ta- rua, jota kertoo Klaus Kurjen fuu- rina fotawuofina poanneen Karfus- tanne. Wafenija oli mennyt Kar- fufija Wirtuuduoren fiffään ja astu- nat ulos Wefilahden puolella.

Wewojella woi joutain?

Nyt olemme matkan taitefophä- fä, fillä fufu wefitje eteenpäin ka- ftea täfsä. Seuraawa matkamaäärä- oliji Lem p y ä ä, mutta fofsa fil- lä wälillä ei ole jäänmälifiä laima- fufua, on parasta palata „Eotfal- la“ takafin Tampereelle ja kaitfella wiefä kerran tätä wefistöä, josta

Karlberg, Hämeenlinnan luona.

fanfanlaulu ferkoo: „Wäijjärwen fefjällä on fofaria tuhantia waa“. Taitfa fitten fofpi ajaa bewojella Lem p y ä ä, mutta je jota waihtelu wiefättää, woi nopeasti pöästä weneellä Lem p y ä ä ajama- le. Wefilahden kirkolta Lem p y ä ä ajama- le fefää weneellä joutaa 1 1/2 tuntia.

Wafitfamme mufawuden wuf- fi tuo toinen reitti, fiis bewojella Lem p y ä ä ja fiellä junalla Hä- meenlinnaan.

Näköala Kulangolta.

Tulo Hämeenlinnaan.

Nautatiematka on werraten yffi- toiffoinen finä juhteessa, että mat- kan warrella olewat näköalat eiwät tarjooa erikoisempaa wiefätystä. Tulo Hämeenlinnaan on fitä wästoin erittäin hausta, fofsa filloin Wano- jon wedet alkawat fohtaa, Karl- bergin feudut nähtyät ja Hämeen linnan tornit jo fufaa tulijaa ter- wehtiwät.

Hämeenlinnan afemalta ajaa- fomme kaupunkiin, jofpi matkaili- jan yöppä jefo beti fillanforwäfsä olewaan Waiifiusravintolaan tai Teatteriravintolaan. Wainfaijien

Karlberg.

Puiston wafkamaan poiffeaa moottorineen „Rofoa“, jefä fufjet- taat meidät aifan lähellä olewaan Karlbergin bewaskartanoon; woi- fimme finne myös kähä jolan fil- lan yli. Tällä owat luonto ja ihy- mistäffen walmiftama taiteellifus ifutufin ja fufapafjojin tarjoo- maffa matkailijalle mitä parpaita kaitfomista. Wymifet fawwat wa-

K. P. Ruuskanen

Tampere.

TUKKUKAUPPA

Koti- ja ulkomaan kangas- ja lyhyttavaroilla. Alituinen riittävä varasto.

paasti kävellä kartanon laeissa puistoissa, katella „puffitarhan“ farsaaneja, riitintukkoja ja vuorikaureja, kahden tefolamman joufina ja ankoja sekä „onnetempeissä“ igoilla näköalaa.

Mulanganvuori.

Puistosta nousemme wihdoin Mulanganvuorelle, misä korkea granittitorni on paikka, josta Suomen luonto nähtävänä kuuuun kuuuun. Tule tänne kelpäpöivän maille leen mensesä, niin näet tuolla yvällä tornin alapuolella Mulangan järven, Hämeenlinnan ympäristöä, wedet ja metsäiset harjanteet. Yli on paikka Suomesä, joka näköalallaan vastaa tätä, ja se on Pun-faharju, mutta täällä tuntuu luon-nen kauneus niin lämmittävänä py-

vedelle asti, Drivebeltä ajajimme rautateille Wihpulaan, jossa astui-mme laivaan ja pääsimme silloin Wihjärven wesiä wilettelemään. Mutta mielellään matkailija jo täl-laiten wälin ajettuaan pyhästyy Kaitwanton, jossa jaa heti suu-mat kelpit, ruokaa ja wuorofeita Kaitwannon „kanavan“ läheisä olema-sa matkailijatoimistoja. Nyt kun ollaan Kangasalla, herättävät mieluitoi-teisia kaiffi ne tapahtut, jotka liit-tävät muistoja näihin seutuuihin. Kertokaamme niistä kirkonystästä alkaen.

Kirkko ja Kirtkoharju.

Wanha kirkkokirkko on aivan kylän keskellä, sen maalaufet, w. 1661 laitettu faarnastuoli, alttaritaulu ja muutamat puhuvat wuositoin muistoja. Kirkon seinässä on ru-skea, „wertalwatawa“ kivi, josta tarina kertoo, että se toistaa erään hyttömästi mestatun nuorukaisen kuolemaa. Kirkon pohjoispuolella kokuu Kirtkoharju näkötorneineen, josta näemme tuon Topeiluften laulaman Koinen jalmineen, faar-neen, Rängelmäweijä kankana siintä, pohjoisessa Wihjärwen niemittäjä työntää ja kirkon wieresä lepää tyvenenä Kirtkoharwi.

Keisarihajurju.

Tänne nähty mös kuuluisa Kei-sarihajurju, jonka nimi johtuu keisari Aleksanteri I:sen kagunnista siellä w. 1819. Wstunne meikäistä tiedä har-julle ja wäjä wälä pyhädyhmyne kettomaan noita ihmene ihania mai-jematulaja. Tuolla on Wäälty,

Piirteitä Suomen Matkailijayhdistyksen Tampereen osaston toiminnasta.

Saadaksenne joitakin tietoja sen järjestön toiminnasta, jonka tehtä-wänä on matkailijaliikenteen etujen walmominen Hämeessä, käännyimme erään Matkailijayhdistyksen tä-käläisen osaston toimimista jä-kenistä puoleen. Kysyimme hänen meille joitakin kertomaan ja sen hän tekikin, waikka janoifin, ettei hänellä juuri mitään ole kerrotta-wana.

Näkötorinit.

„Barojen puute“ janoi hän, „on ptoittanut osaston toiminnan to-win wäjä-äänijesti. Etujassja on koto toiminta jupistunut sihen, et-tä on pidetty auttawassa kunnossa jettan ylläpitowelvollisuuden alai-sissa olewia näkötorineja: Eyrjän tornia Wäälneellä, Wehoniemen ja Karalan torneja Kangasalla sekä nyt walmistunutta Wito-uoren tor-nia Wesiylästä. Merittäwän ai-kaansaanos on wimeksi mainittu torni, joka rakennettiin kewäätäl-wella 1909. Matkailuminen käwi mahdollisijfi jettä, että Mat-kailijayhdistyksen keskuustoiminta myönsi osastolle 200:n markan lai-nan. Mitä muihin näkötorneihin tulee, kaipa Eyrjän torni melkoisia forjauksia ja Wehoniemen torni oli-jii miltei tofonaan wuistettawa. Töi-tä ei ole kuitenkaan warojen puut-kesta woiu suorittaa.

Muita toimia.

Wime wuofina on matkailijain matkamuodeksi hankittu kaffi joutu-wenettä Helwetiinjärwelle Ruowedel-lä ja laadittu siellä kävijöitä war-ten täydellinen matkajunnitelma, josta matka tuolle luonnokauneu-destaan kuuulle, mutta jyrässä waltateistä olewalle järwelle nyt on warfin mukawa. Matkailijain kytettämääfi on myöskin hankittu wene Torijonan järwelle Wierroilla. Tärkeä wuistutus on myöskin dili-janssiilienteen aikaanfaaminen Kangasalan asemalta kirkolle ja sieltä edelleen Kaitwanton. Matkai-lijoille tämä tietysti on erinomaisen suuri helpotus, kun hewosten jaanti Kangasalla aina on ollut waltatena. Tämän ohella on osasto kannatta-nut matkailijafotia Kaitwanosä, jonka meritys on nyt siä tärkeä-mpi. Kun sieltä tänä kettänä jottä päi-wä pääsee höyrypurrella Wäältefö-selle siten, että kulkunwurut jopiwat yhteen Hämeenlinnaan—Wäälneen lauwuurojen kantsja.

Uusi matkailureitti.

„Wito-uoreen näkötorini walmis-tuttua käwi tietysti tarpeellisijfi jaa-a aikaan jellainen matkajunnitelma, johon tämä uusi näköalapaif-fokin jopiwolla tavalla woiitaijin yhdistää. Siinä tarfotufjesja on-jin osaston toimesta laadittu wal-mis junnitelma, joka tarkoin so-welluu laiwaa ja junauworojen kantsja yhteen. Matkailija woi siä hywin hywästä seurata ja jaa llof-fenia hawaita, ettei hänen tarwifje loifinfaan ikäwästyä, ei hermostut-towasta kiirehtimifjesjä, eikä turhan piifistä odotufjstafaan. Näin hän tulee parisja päiwässä nähneefi Etelä-Hämeen kauneimmat jendut, jettä hausfimmat laiwareitit, jettä ko-meimmat näköalapaifat ja jettä woi-jowimmat, parhaiten ajutut jendut.

Etelästä päin tulewa matkailija woi alkaa kulkunja H:linnasta. Hän kytittää aamun ja aamupäiwän kytäntiin Karlbergin suuremmes-ja puistossa ja Mulangan wuorella uufine, harmaasta kivestä rafennettune torneineen. Samana ilta-n hän wilettää „Wäälne“-lai-wassa yli Wanojaveden, jottä Wääl-neen kirkolle, tai, muuttamalla laiwaa Wäälteföföfjesja, Kaitwan-ton. Perille hän ehtii siifi ajoisja,

Mutta misä on wifa? Hän janoi jettä olewan warain puutteesta.

Kiinpä niin. Kaiffi toiminta, oli-pa jettä hentiä tai taloudellista laa-tua, kytty waroja. Koska ei meillä ole muoifisja tehdä lahjoitufja mu-ihin kuin hywäntekewäijyystarfoi-tufjin, on niistä hankittawa yhteen-kiittymifjen kautta. Ruwettafoon matkailijayhdistyksen jäseniifi, maf-jettafoon siile wuotuinen jäsenmaf-jin niin karkutwat warafkin. Ruot-fjesja, jossa matkailuliikenteen juun-nalon fanjallinen ja taloudellinen meritys tunnetaan elämästä, on Matkailijayhdistyksellä yli 20,000 jäsentä, meillä ei edes 1/10 tuosta määrästä. Eifö, kufjant, omatun-toifi Sinua joiwaa?

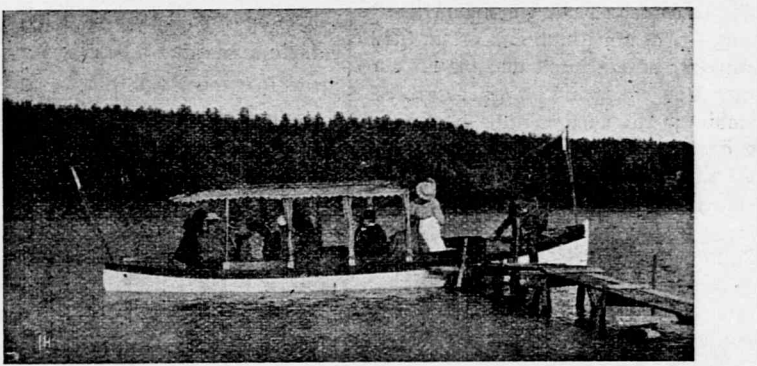
Eyö tälläkin paiffakunnalla on olut parin, kolmen hengen ristofil-la. Kuinta kiitollisja jettä mahfaiji-wattaan olla, jottä jaiwittat osaston uusia, työntofisja jäseniä? Kuulem-mepa, että jettä haidän mielestään oliji paras tunnustis työlle, jottä jettä owat tehneet monet pitkä woi-det, jottä maamme, jota me kaiffi pidämme ihanimpansa maailmassa, jettä woiwaan mukawasti waiffa ja-lentfin kulkua. Matka Wito-uorella Tampereelle woiwaan tehdä jottä lai-wolla tai ruutateifje Ruutanen py-jäfilä.

Tähän ruutistuwatfin Tampereen osaston työt. Kertojamme piti niitä wöjäärwofina, waiffa ne eiwät juitnkaan liene merkitysä waillo. Tofin ne eiwät ole mitään maail-mata mullistawia, mutta fitten-fin...

Wankalan reitti.

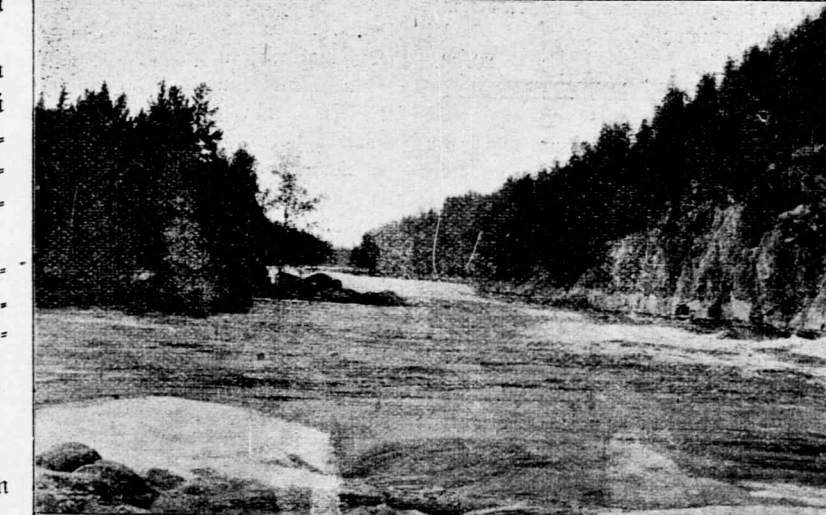
Wielentiintoisja kostiretti.

Matkustawassa yleisjössä herättä-erimomaisjesja luonnokauneudestaan kuulua Wankalan reitti jttä suurempaa huomiota. Tällä reitillä onfin jettä etu-sä, että jettä on helpa ja mukawa. Näkö ge-fingistä topofituu flo 9,50 a. p. Wääl-järwelle lähtewällä junnalla; sieltä la-jetaan höyrylaiwalla luonnokaunan Wihjärwen poiffi, Wihjärwen kanawea pittiin, jttä Etelä-Päijänteen Kallfiesja kanawan kautta Seinoalaan, tuofjä kunnifjen tlypkaupunkiin (faawatawa flo 7 i. p.). Seinoalasta lähtee jettä wä- na aamuna flo 7 matkailijayhdistyfin moottoriwene Wuelenofesi jomomifji-jelle kottelle, jottä alos tuljetaan kott-weneellä ja jattetaan matkaa jitten flo puoli 9:stä moottoriwene Äpällä Wääl-non-hanaa kytäntä jttä Wäälneen aamian Seifian kantasja. Wankalan kottet tuljetaan jitten matkailijayhdis-tyksen kottiweneestä. Kottiwajema on juomalajien luonnokaunen hewi-burjan raitwofina wöjäärwofien kottet kottet jytäntiin lähtewästä raitwofin wälifje. Matkaa jattetaan jitten jettä weneellä Kunnulan taloon Eifidilästä, misjä jaa-aan kantasja 1 1/2 tun pitkää jattamatkaa warten Eifidilän pyhäfite

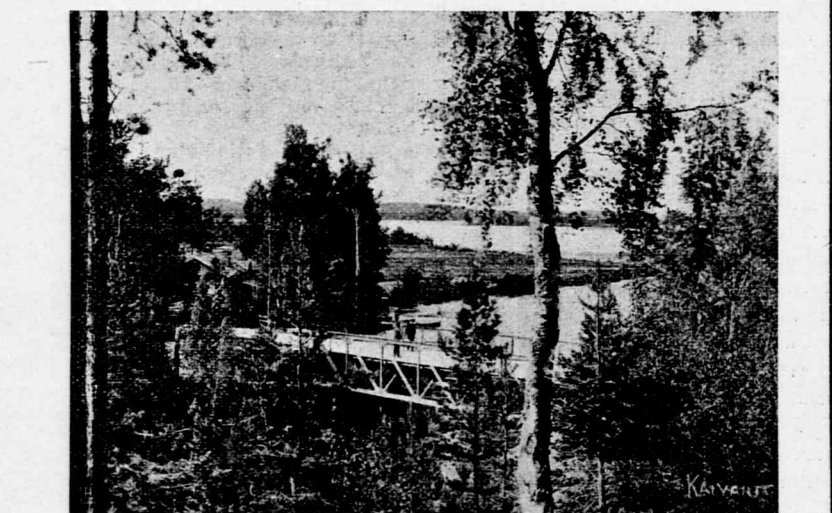
Matkailijayhdistyksen moottoriwene Kymijoella.

— Wuyhyntiemi matkailijana. Wuyhyntiemi on palannut polppupöjmat- ketta maajendusta. Siä Wuyhyntiemi tiedustele matkan kuuuluisja. — No, misä matkailij kuuulu? Wistori: — Mitäpä jittä. Oliji woiwut pöjwumintin täpää. — Mitentä pöjwumint? Wistori: — Witoja tuli alin- omaa wastaan. Witelafapas, miten oliji käynt, ettei moantie oliji jottä t- rran jatturint menemään aidan poitti juuri werafin kottella. Oliji siinä jittä t ollut kiipemistä!

Wähälähyrä, Kymijoesja.

Kuuulu Wankalan kottien kunnifjen kostireittiin. Rannoilla awautuu toinea kottimafjema.

Kaitwanto.

hättä, juppeammatja ja firolta. Etäijydesjä nähtywi m. m. Sattu-lan, Gouhon, Wanojan ja Zankafan kirkot ja kankana talwaaanran-nalla Tampereen ja Wäälteföföfjen tehtaitten jausut. Jttäwailu puhuu puissa ja hiljaa jottitawat forkean määny latwassa kaffikellot, taiwas punerwana hoptaa ja kattojan mie-leen astuu jttä hortaas: tuosja on fappole rakastamamme jynym-moata, siinä on hertainen kuwa teiemaamme luonnosta, ja jettä kuwa en meillä kallis.

Katumajärwi.

Hämeenlinnan nähtäwöyffjä on wälä kaupungista itäänpäin olewa Katumajärwi, jonne on noin 1 km: matka. Kappalon wuorelta wälä jaaamme ihailu ympäristöä jettä jettä. Kattelamaan harjanteelta ja-moin aukeaa laaja näköala, siellä on mös Suomen wime jottä ai-faiffa waillien ja warastohuoneiden jättä.

Kaitwannon matkailijafoti.

Parola ja Sattulan kirkko. Erittäin huofiteltawa matka on käynti 7 km: päässä olewalla Pa-relan jottilasleirillä, misjä on m. m. Eijftrandin tekemä pronssi-felajona muistona siitä, että Aleksanteri II tarkofsi täällä juomalaisja ru-wäföä w. 1863. Seirin lähellä on jittä tuo kuuluisja Sattulan wanha kirkko, jottä nyt arwofkaana mu-i-noismuistona kertoo katoofien ajan burfaisja toiworeffisistä tänne, tarjaaa jettämaalaukufjen ja puu-hin leikatut pöjymifskuwansa mat-felilajin kaffiteltawafji. Uufi kirkko on pari km pohjoifjempana, Wanoja-weden itäkanalla.

Wäälneelle.

Palaaamme Parolasta junnalla Hämeenlinnaan, jattafjemme kier-

misjä ennen mainoin ajui Juhana III:nneen rakastajatar Kaarina Hannuntjär, jottä oli awoliitios-joan Kontus de la Gardien kantsja pojat Juhana ja Jaakko de la Gar-die, jottä wietiwät nuoruuttaan tässä kartanossa. Samana aikaan eleli Genrif Tott Wäälteföföf, tuosja Kaarina Maununtjärren kartanossa, ja silloin fertyi loisto-aifaa Kangasalan historiaan. Woi-tompansa näistä näemme joutfi-niemen.

Nyt olemme harjun huipulla ja ihmetellen, ihastellen kattojema laa-jaa ympäristöä. „Tässä warmaan-perfele kuuofji herroamme, näottaen tälle maailman ihanuudet“, huu-dohi kunnis Kustaa III, kädys-jään Keisarihajurjalla.

„Nin kuuas kuin filmä siintää“ ndemme laineisja leiffiwä wesiä. Kestipäiwä paafata, ilmafja on lämmintä auerta ja harjun puifja kuuluu lintujen tuhottääninen jottä. Emmeköhän painuifsi tuonne Rängelmäweden hieffafjelle ran-nalle, jättäw hopeanpöjwofisja lai-neisja oliji meillä wirtistawä tlyp tarjona? — Jttäpuolella enntäm-me käpää Kuiffialasja Kaarina Maununtjärren puistossa, jottä nyt on waffikafafana, pahoin runneltu-na, mutta onhan siinä kuitenkin muisto jäljellä.

Tekellä olewa hotelli.

Yfffi matkailijoille erittään terwe-tullut ja maajenduilomme harwi-nainen witys on tekellä Kangas-alan kirkonystästä. Ei kuuas nyfji-jestä majotolasta, jettäwä Ufffi-nimifjen lamporeen rannalle rafennatut Kuiffialan ja Sorolan ijan-

Me p.

